

जागतिक मराठी दिन मोठ्या उत्साहात साजरा

गेली एकोणीस वर्षे विलेपार्ले पूर्व येथील प्रबोधनकार ठाकरे क्रिडासंकुल आणि साथ संगत महिला मंडळातर्फे गेली एकोणीस वर्षे २७ फेब्रुवारी हा जागतिक मराठी भाषा दिन साजरा होत असतो. या सोहळ्यात पार्ल्यातील सर्व महिला मंडळे सहभागी होतात. यावर्षी सोमवार दिनांक २६ फेब्रुवारी रोजी हा कार्यक्रम कलादालन, प्रबोधनकार ठाकरे संकुल, येथे संपन्न झाला. हा सोहळा दरवर्षी वेगवेगळ्या विषयांची जोड घेवून साजरा केला जातो जसे की 'मला आवडलेले कुसुमाग्रज', 'मराठीतील विनोदी लेखक', 'कवयित्री', 'विलेपार्ल्यातले लेखक', 'ज्ञानपीठ विजेते' इत्यादी! त्या निमित्ताने मराठीतील वेगवेगळ्या विषयांच्या पुस्तकांची माहिती व्हावी हा उद्देश या उपक्रमामागे आहे.

या वर्षीचा विषय होता, डॉक्टरांनी लिहिलेली पुस्तकं. कुशलतेने शल्यचिकित्सा करणारे हात जेव्हा तेवढ्याच कौशल्याने कागदावर फिरू लागतात तेव्हा त्या वांगमयाला साहित्यिकच नव्हे तर मानवी मूल्य ही प्राप्त होतात असा साऱ्या

श्रोत्यांना अनुभव आला.

कार्यक्रमाची सुरुवात सौ. चित्रा मेहेंदळे यांनी उपस्थितांचं स्वागत करून केली. सौ. वृषाली जोशी यांनी प्रार्थना म्हटली. डॉ. आसावरी भट यांच्या प्रस्तावनेनंतर सूत्रसंचालिका सौ. अनुश्री क्षीरसागर यांनी कार्यक्रमाची सूत्रे हातात घेतली.

डॉ. आसावरी भट यांच्या आभारप्रदर्शनाने कार्यक्रमाची सांगता झाली.

पार्ल्यातील एकूण दहा मंडळांनी आपले दोन ते तीन प्रतिनिधी या उपक्रमांत सहभागी होण्यासाठी पाठवले होते. त्यांनी पुस्तकांचे अतिशय सुंदर परिक्षण करून ही पुस्तक वाचलीत पाहिजे हे

श्रोत्यांपर्यंत पोहोचविले. कार्यक्रमात सहभागी वाचकांनी डॉ. अभय बंग, डॉ. अनिल अवचट, डॉ. रामाणी, डॉ. सुलभा ब्रम्हनाळकर, डॉ. रवि बापट, डॉ. श्रीखंडे यांसारख्या दिग्गज डॉक्टरांची पुस्तकं घेतली होती. त्याचप्रमाणे द गोरखपूर हॉस्पिटल ट्रॅजेडी...डॉ. काफिल खान, सोन्याच्या धुराचे ठसकेठसके, डॉ. उज्वला दळवी, रजोरंभ ते रजोनिवृत्ती... डॉ. विजय पिसाट. अशा वेगवेगळ्या विषयांवरच्या पुस्तकांची तोंडओळख देखील या कार्यक्रमातून झाली.

Unwind & reconnect

Amidst lush greenery at the enchanting gazebo of

Atharv Aaradhyam

A Key to Lifestyle

CONTACT: +91 77388 66111

RERA No. P51800052443

संपादकीय

नुकताच मराठी भाषा दिन आपण सर्वांनी मोठ्या उत्साहात साजरा केला. अनेक चमकदार कार्यक्रमांचे आयोजन केले गेले. आपली भाषा कशी मागे पडत चालली आहे, तिचे भविष्य कसे अंधःकारमय आहे, ह्याविषयी अनेक थोर थोर लोकांनी खंत व्यक्त केली पण मराठी भाषेच्या जोपासनेसाठी काय करायला पाहिजे ह्याबद्दलचे विवेचन त्यांच्या भाषणात अभावानेच आले.

हे खरे आहे की मराठी शाळा ओस पडत चालल्या आहेत. आज तरी बहुतांश पालकांची पसंती इंग्रजी माध्यमालाच आहे हे वास्तव आहे. आजचे युग हे जागतिकीकरणचे आहे. आपल्या मुलांना देशभरातीलच नव्हे तर जगभरातील संधी खुणावत आहेत व त्यासाठी इंग्लिश भाषेतील सफाई महत्वाची आहे. त्यामुळे आपल्या पाल्याला इंग्रजी माध्यमात शिकवण्याचा निर्णय घेणाऱ्या पालकांना दोष देता येणार नाही, इंग्रजी माध्यमात शिकल्याने आपण मराठी भाषेचे शत्रू होत नाही.

महाराष्ट्रातील सर्व शाळांमध्ये (यात इंग्रजी माध्यमाच्या व कॉन्व्हेंट शाळा सुद्धा आल्या) मराठी भाषा शिकवणे अनिवार्य आहे. याशिवाय पालक मुलांना मराठी भाषेची गोडी लहानपणापासून लावू शकतात. मराठीत खूप सुंदर बाल साहित्य आहे. त्यात मुले मस्त रमून जातात. असे म्हणतात की कुठलाही विषय हा मातृभाषेतून शिकवला तर अधिक चांगला कळतो. भावना सुद्धा मातृभाषेतून व्यक्त केल्यास अधिक खोलवर रुजतात. पण हे सर्व कोवळ्या वयात, माती ओली असतानाच केले पाहिजे. शाळा व पालक दोघांनी ह्यात रस घेणे गरजेचे आहे.

मराठी भाषा दिनाच्या कार्यक्रमात पल्लेदार भाषणे ठोकणारे आणि मराठी भाषेच्या भविष्यासाठी गळे काढणारे तिच्या संवर्धनासाठी काय करत आहेत? का नाही मराठी प्रेमी संस्था शाळाकरी मुलांमध्ये मराठीचे प्रेम निर्माण व्हावे म्हणून प्रयत्न करत? फक्त ज्येष्ठांसाठी कार्यक्रम करण्यापेक्षा शाळा कॉलेज मधील मुलांसाठी मराठी भाषे संबंधात कार्यक्रम करणे, उपक्रम राबवणे जास्त महत्वाचे नाही का? मराठीला अभिजात भाषेचा दर्जा मिळवण्याचे प्रयत्न सरकारी पातळीवर गेले अनेक वर्षे सुरु आहेत. आता तर आपल्याकडे 'डबल इंजिन' सरकार आहे, मग हे का होत नाहीये? उठसुठ मोर्चे काढणारे आपण ह्या कारणासाठी एकही मोर्चा का काढू शकत नाही?

मित्रांनो, करण्यासारख्या खूप गोष्टी आहेत, पण करणार कोण?

लोकमान्य सेवा संघ आयोजित 'मॅजेस्टिक गप्पा'

लोकमान्य सेवा संघाच्या श्री.वा.फाटक ग्रंथालयाच्या सहकार्याने मॅजेस्टिक प्रकाशन या संस्थेने आयोजित केलेल्या ४० वा 'मॅजेस्टिक गप्पा' हा उपक्रम ९ ते १८ फेब्रुवारी या कालावधीत सावरकर पटांगणात साजरा झाला. पटांगणातच पुस्तक प्रदर्शनही झाले.

पहिल्या दिवशी अखिल भारतीय मराठी साहित्य संमेलनाचे अध्यक्ष डॉ. रवींद्र शोभणे

यांच्या हस्ते सरस्वतीच्या तसबीरीन हार घालून गप्पांना सुरुवात झाली. मराठी भाषेच्या अभ्यासक डॉ. निर्मोही फडके यांनी डॉ. शोभणे यांच्याशी संवाद साधला. 'काम करणाऱ्या माणसांच्या हातून चूक होते आणि काम न करणाऱ्या माणसांकडून चुका शोधल्या जातात. संमेलनात न येता केवळ समाज माध्यमांवरून ऐकीव माहितीवर टीका करणे योग्य नाही. फेसबुकवरील टिकेपासून मराठी साहित्य वाचायला हवे.' असे मत डॉ. शोभणे यांनी व्यक्त केले.

अध्यक्ष म्हणून मराठी शाळांचे ग्रंथालयांचे मराठी भाषेचे प्रश्न सोडवण्यासाठी प्रयत्नशील राहणारा असल्याचे आश्वासन डॉक्टर रवींद्र शोभणे यांनी दिले. शनिवारच्या दुसऱ्या दिवशी मुंबई विद्यापीठाचे कुलगुरू डॉक्टर रवींद्र कुलकर्णी यांच्याशी संवाद साधला श्री गणेश आजवल यांनी. संशोधन आणि स्टार्टअपला चालना देऊन विद्यार्थ्यांना सर्वतोपरी सहाय्य दिले जाणार असल्याची ग्वाही कुलगुरूंनी दिली. 'मुंबई विद्यापीठाचे क्यू एसक वर्ल्ड रँकिंग ७५१ मध्ये आहे ते ५०० विद्यापीठात यावे यासाठी प्रयत्न केले जात आहेत आंतरराष्ट्रीय पातळीवरचे दर्जेदार विद्यापीठ व्हावे असाच माझा प्रयत्न आहे' हे डॉक्टर कुलकर्णी यांनी आवर्जून सांगितले.

रविवारच्या ११ फेब्रुवारी च्या गप्पांमध्ये धर्मसंगीत या आगळ्यावेगळ्या विषयावर बोलण्यासाठी डॉ. केशव चैतन्य कुंटे यांना आमंत्रित केलं होतं. त्यांना बोलतं केलं डॉ. मुकुंद कुळे यांनी. डॉ. कुंटे यांनी या विषयात संशोधन सुरु केल्याचे सांगितले. भाषण व संगीत यातील मूलभूत फरक सांगून संगीताचा मानवी जीवनावरील प्रभाव सांगून भक्ती संगीत, धर्मसंगीत यातील फरक समजावून सांगितला. संस्कृतीचा प्रत्येक संस्कार हा संगीतमय असल्याची जाणीव करून दिली. आशय पोचण्यासाठी स्थळ, काळ, जमात, भाषा यांच्या वैशिष्ट्यांचा प्रभाव धर्मसंगीतावर असतो हे नमूद केले. धर्मसंगीत सोदाहरण ऐकवले. नंतर जयदेवाच्या अष्टपदीच्या दक्षिणात्य संगीताची छाप असलेल्या धर्मसंगीताने कार्यक्रमाची सांगता केली.

चौथ्या दिवशी 'दशकातले साहित्यिक ग्रामीण आणि शहरी' या विषयावर स्नेहा अवसरीकर यांनी साहित्य अकादमी पुरस्कार विजेते श्री कृष्णात खोत व लेखक समीक्षक श्री गणेश मतकर यांच्याशी संवाद साधला. 'खेड्यातील माणूस, तेथील पर्यावरण टिकले तर त्याची भाषा टिकेल. भाषा जगण्यापेक्षा माणसे आणि परिसर जगवण्याचा प्रयत्न करायला हवा. आपण मूळ गोष्टीकडे लक्ष देत नाही. पण मुळे न जगवता फांद्या टिकवायचा प्रयत्न करून चालणार नाही.' असे विचार व्यक्त करीत श्री कृष्णात खोत यांनी माणसाच्या अस्तित्वावर भाषेचे अस्तित्त्व अवलंबून असल्याचे स्पष्ट केले.

'फारसे न वाचलेली व्यक्ती स्वतःचा परिसर रेखाट्याला सुरुवात करते आणि तंत्र माहित नसतानाही संवाद साधणारी कादंबरी आकाराला येते'. असे प्रतिपादन श्री गणेश मतकरी यांनी केले. स्वतःच्या जगण्यातील धागे कथारूपात आकाराला येत होते आणि त्यातून कथा मालिकेने एका कादंबरीचे स्वरूप घेतले असा 'खिडक्या अर्ध्या उघड्या' या प्रवास श्री. मतकरी यांनी उलगडला. मात्र कथेच्या

पात्राची भाषा हीच कथेची भाषा बनते हे दोन्ही लेखकांनी आवर्जून सांगितले.

पाचव्या दिवशी रत्नागिरीतील उद्योजक श्री दीपक गंद्रे यांच्याशी गप्पा मारल्या अनंतनाद मासिकाचे संस्थापक संपादक श्री भानू काळे यांनी. श्री गंद्रे म्हणाले, 'कुठल्याही प्रकल्पाच्या केवळ गाजावाजा होतो, मार्केटिंग होते पण त्याची नेमकी विस्तृत माहिती स्थानिकांना दिली जात नाही म्हणून त्या प्रकल्पाला स्थानिक पातळीवर विरोध होतो. राजकारणी देखील दिशाभूल करत असतात आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील निर्यातक होण्याचा त्यांचा प्रवास केले जाणारे प्रयोग याबद्दल बरीच माहिती श्री गंधे यांनी दिली.

१४ फेब्रुवारीला १०० हून अधिक नाटकांचे दिग्दर्शन केलेले श्री विजय केंकरे यांच्याशी संवाद साधला, विकास लेखक, दिग्दर्शक अभिनेते श्री अभिराय भडकयकर यांनी. 'नाटक हे सुचवण्याच माध्यम आहे तर चित्रपट हे दाखवण्याच माध्यम आहे. रंगकर्मी आणि प्रेक्षक यांची एकाच वेळी सुरु असलेली देवाण-घेवाण ही नाटकातून पूर्णत्वाचा अनुभव देते' असे श्री केंद्रे म्हणाले. त्याचबरोबर त्यांनी रत्नाकर मतकरींचा सहवास त्यांच्याशी झालेल्या गप्पांचा त्यांनी खास उल्लेख केला.

१५ तारखेच्या गुरुवारी 'सुखाचा लपंडाव' परिसंवादात डॉ. नंदू मुळमुळे - मनोविकार तज्ञ व डॉ. रवींद्र थत्ते - सत्य विशारद आणि ज्ञानधरीचे अभ्यासक यांच्याशी संवाद साधला ज्येष्ठ पत्रकार श्री संजीव लाटकर यांनी. 'सुखाचा

अविरत असलेला शोध आणि हाती आलेले टिकवून ठेवण्यासाठी असलेली धडपड यातल्या लपंडावामध्ये कधी सुख हाती येते तर कधी निसटून जाते. या शोधयात्रेत उद्दिष्टांपर्यंत जाण्याच्या प्रवासातला आनंद गमावू नका'. असे दोन्ही डॉक्टरांनी आवर्जून सांगितले.

भगवत गीतेतील श्लोकांचे चरण, ज्ञानेश्वरीतील योग्य ओव्या सांगत डॉ. थत्ते यांनी सुखाच्या संकल्पनेची उकल केली.

सह्यागिरी ते हिमगिरी या अंतर्गत मकरंद जोशी यांनी निघते आणि झिरपे या दोघांशी त्यांच्या पुस्तकांचे भ्रमंतीचे संदर्भ देत संवाद साधला. ९वा दिवस गाजवला तो ज्येष्ठ अभिनेते श्री शिवाजी साटम यांनी. त्यांना बोलतं केलं प्रा. नितीन आरेकर यांनी. गप्पांच्या सुरुवातीलाच आपले पार्लेकर व्याही श्री व सौ. विलनकर या दांभ्यांची स्तुती करून गप्पांना सुरुवात केली. एसीपी प्रद्युम्न म्हणून ते अबालवृद्धात ओळखले जातात. पार्ल्यातील गप्पा ही त्यांची पहिलीच प्रकट मुलाखत. विक्रमी सी.आय.डी मालिकेतील २४ वर्षांचा प्रवास त्यांनी उलगडला. या सी. आय. डी मुळे त्यांना बेगम पर

दिन सुलतान यांच्याकडून स्तुती ऐकायला मिळाली आणि लतादीदींचा स्नेह व पाच लाख रुपये देणगीही मिळाली. ते पैसे लगेचच श्री साटम यांनी स्वयंसेवी संस्थेस दिले. ह्या वाक्याने श्रोत्यांच्याही डोळे पाणावले.

शेवटचा दिवस रंगला तो प्रसिद्ध सरोद वादक ब्रिज नारायण यांच्याशी झालेल्या सुरमथी गप्पांनी. त्यांच्याशी संवाद साधला श्री केशव परांजपे यांनी. राग शंकरा वाजवूनच त्यांनी गप्पांना सुरुवात केली. आपल्या वडिलांच सारंगीशी जुळलेलं नातं, स्वतःचे सरोदशी जुळलेले नातं. याबद्दल माहिती

देताना सरोद या वाद्याबद्दलही त्यांनी माहिती दिली. आपले संगीत विचार सरोद वादनाच्या जोडीने उलगडताना त्यांना तबल्यावर साथ केली वाराणसीच्या श्रुतीशील उद्धव या तरुण तबला वादकाने. त्याचा खास उल्लेख करून ब्रिज नारायण यांनी त्याला आशीर्वादही दिले. कार्यक्रमाची सांगता त्यांनी 'पिलु' रागातील एक धून वाजवून केली.

शीला बारपांडे

(ग्रंथालय समितीसदस्य) १८२१६०७७५

पार्लेकर

संपादक
ज्ञानेश चांदेकर

संपादकीय सहाय्य
तानिया गायकवाड
editorial@parlekar.com

जाहिरात व्यवस्थापन
marketing@parlekar.com

सजावट व मांडणी
विश्वास महाशब्द - अॅस ग्राफिक्स

निर्मिती
अनिता चांदेकर

www.facebook.com/AamhiParlekar http://aamhiparlekarblog.wordpress.com
कार्यालय : ९, अल्फा, महात्मा गांधी मार्ग, विलेपार्ले (पूर्व), मुंबई-४०००५९.
फोन : २६९२४७५ / २६९२३७६ / ई-मेल : info@parlekar.com वेबसाईट : www.parlekar.com

पिकलबॉल - एक नवी जीवनशैली

भारतासारख्या क्रिकेटवेड्यांच्या देशात इतर मैदानी खेळांना लोकांमध्ये मिळायला खूप दशकांचा अवधी लागला. आज कबड्डी, खो-खो या देशी खेळांच्या लीग क्रिकेट, हॉकी, फुटबॉल या परदेशी खेळांच्या लीगबरोबर चालू असल्याने या देशी खेळांनाही थोडेफार ग्लॅमर आणि पैसे

दिसायला लागले आहेत. भारताच्या ऑलिंपिकमधल्या कामगिरीपासून इतर अनेक खेळांकडे लक्ष जायला लागले. यात महत्वाचा म्हणजे बॅडमिंटन. टेनिस मध्ये आपल्या दुहेरीच्या दबदब्यावर मर्यादित प्रेक्षक आहे. आता टेनिस, बॅडमिंटन आणि पिंगपॉंग या तिन्ही खेळांचे मिश्रण असलेला एक नवा खेळ भारतात आपली मुळे घट्ट करत आहे ज्याचे नाव आहे पिकलबॉल. कदाचित तुमच्यापैकी अनेकांनी 'पिकलबॉल' हे नावही ऐकले नसेल पण या खेळाची लोकप्रियता भारतात दिवसेंदिवस वाढत आहे आणि हि लोकप्रियता वाढण्यामागे आपल्या पार्ल्यांच्या प्रबोधनकार ठाकरे क्रीडासंकुलाचा

आणि त्याचे संचालक श्री. अरविंद प्रभू यांचा मोलाचा वाटा आहे.

पिकलबॉल हा खेळ फक्त ४४ बाय २० फुटांच्या आयताकृती कोर्टवर खेळला जातो. टेनिस सारखी सर्व्हिस पण टेनिसच्या पेक्षा कमी उंचीचे नेट, टेनिसपेक्षा कमी आकाराचे कोर्ट, काही बॅडमिंटनचे नियम बनून झालेला हा खेळ आहे. उत्तम टेनिस अथवा बॅडमिंटन खेळायला येईपर्यंत अनेक वर्षांचा कालावधी जावा लागतो. पिकलबॉलचे तसे नाही. काही मिनिटात त्याचे नियम आत्मसात केल्यावर आपण खेळायला तयार असतो किंबहुना हेच पिकलबॉलच्या वाढत्या लोकप्रियतेचे एक कारण आहे. कुठचेही विशेष प्रशिक्षण न घेता एक उत्तम मैदानी खेळ असल्याने पिकलबॉल फिटनेससाठी, निव्वळ विरंगुळ्यासाठी किंवा व्यावसायिक पातळीवर कुणालाही खेळता येतो. आज वय वर्षे ८ ते ८० असणारे पिकलबॉलच्या प्रेमात पडत आहेत. पिकलबॉल हा एकेरी किंवा दुहेरी कसाही खेळता येतो.

कुठचाही मैदानी खेळ खेळायला साधनांची आवश्यकता असते. पिकलबॉलसाठीही अर्थातच नेट, रॅकेट ज्याला पॅडल म्हणतात आणि बॉल ज्याला विफल बॉल म्हणतात याची गरज असते. भारतात हा खेळ कसा आला त्याची कथा मोठी रंजक आहे. भारतात हा खेळ आणायचे श्रेय भारतीय पिकलबॉल असोसिएशनच्या संस्थापक अध्यक्ष श्री सुनील वालावलकरांकडे जाते. ते १९९९ साली जेव्हा ते भारतीय सरकारच्या युवा कार्यक्रमाच्या निमित्ताने कॅनडाला गेले होते

तेव्हा त्यांनी पिकलबॉल हा खेळ पहिल्यांदा पाहिला. ते ज्यांच्याबरोबर राहत होते ते गृहस्थ सकाळी टेनिस, दुपारी बॅडमिंटन आणि संध्याकाळी आपल्या घराच्या आवाराच्या बाजूला पिकलबॉल खेळायचे. आपल्याकडे जसे अंगणात क्रिकेट खेळताना गाडी आली कि स्टंपचा खोका बाजूला करून जशी गाडीला जागा करून देते तसे हे पिकलबॉल खेळताना एखादी गाडी आली कि नेट वर करून गाडी जायला जागा करून देत असत. असा हा खेळ म्हणजे अगदी सोपा होता. श्री वालावलकर त्यांच्या तीन महिन्यांच्या वास्तव्यात पिकलबॉल खेळले पण ते तितक्यापुरतेच होते. जेव्हा ते २००६ साली एका टेनिसवित्त्विकच्या निमित्ताने पुन्हा अमेरिकेला गेले होत तेव्हा टेनिस

कुठच्याही सच्च्या प्रयत्नांना जर एखाद्या धोरणात्मक योजनेची जोड मिळाली कि यश मिळतेच. पिकलबॉलचा प्रसार करायच्या श्री वालावलकर यांच्या प्रयत्नांना असेच यश मिळाले जेव्हा त्याची भेट आपल्या पार्ल्यांच्या प्रबोधनकार ठाकरे क्रीडा संकुलाचे अध्यक्ष श्री अरविंद प्रभू यांच्याशी झाली. श्री प्रभू यांची दूरदृष्टी, अडीच दशके क्रीडासंकुलाच्या कामाचा अनुभव आणि क्रीडाक्षेत्रातील ज्ञान याने पिकलबॉलला घर मिळाले.

जेव्हा या खेळाची ओळख श्री वालावलकरांनी श्री प्रभूंना करून दिली तेव्हा हा खेळ नीट नियोजन केले तर भारतात लोकप्रियता मिळवू शकतो हे प्रभूंना जाणवले. भारतीय हे रॅकेटस्पोर्ट्स आणि मनगटे वापरून खेळायच्या

आणि पिकलबॉल खेळातले साम्य त्यांना भावले आणि त्यांनी हा खेळ भारतात आणायचे ठरवले. अमेरिकेहून येताना चार पिकलबॉलपॅडलस आणि आठ पिकलबॉलचे चेंडू घेऊन भारतात परतले.

भारतात येऊन त्यांनी हा खेळ दाखवायचा प्रयत्न केला. अगदी वेगवेगळ्या सोसायट्या, बागा, रस्त्यावर त्यांनी तो खेळ कसा खेळतात हे दाखवले पण त्यांची बहुतांशी थट्टाच झाली. लोकांना हे चेंडूफळीचे भ्रष्ट स्वरूप वाटले. लोकांना ना धड बॅडमिंटन ना धड टेनिस असेच वाटत होते. या त्यांच्या प्रयत्नांना यश मिळण्यापेक्षा अवहेलनाच त्यांच्या वाट्याला आली. टेनिस खेळाडूंना हा खेळ दाखवल्यावर त्यांच्याकडूनही फारसा प्रतिसाद मिळाला नाही. फक्त टेनिसपटू अनिल व्यास यांनी त्यांना हा खेळ लोकप्रिय होऊ शकतो असा अभिप्राय दिला. जेव्हा त्यांनी शाळा कॉलेजात या खेळाच्या प्रसारासाठी सत्रे घेतली तेव्हा त्यांना बऱ्यापैकी प्रतिसाद मिळू लागला. मुंबईच्या पाटकर कॉलेजच्या एनसीसीच्या विद्यार्थ्यांनी पहिला १५ खेळाडूंचा संघ तयार केला आणि हळू हळू या खेळाबद्दल जागरूकता वाढायला लागली.

श्री वालावलकर यांनी २०१३ ते २०१८ या खेळाच्या राष्ट्रीय स्पर्धा भरवल्या आणि त्यासाठी त्यांनी राजस्थान, बिहार, कर्नाटक पालथा घातला आणि अखिल भारतीय पिकलबॉल संघटनेची स्थापना करून त्याला मूर्त स्वरूप दिले. महाराष्ट्रात त्यांनी चांद्यापासून बांधायला सुरुवात केली. या खेळाचा प्रसार केला. धुळ्यासारख्या ठिकाणांना त्यांनी पिकलबॉलशिबीर घेतले आणि त्यांनतर अशी अनेक शिबिरे घेतली. इतका प्रचार करूनही श्री वालावलकर यांना अपेक्षित यश मिळत नव्हते.

खेळात तरबेज असतात हे प्रभू आपल्या अनुभवातून जाणत होते. नुसते या खेळाबाबत बोलून पुरेसे नव्हते तर लोकांना हा खेळ खेळायला लावणे या खेळाच्या प्रसाराच्या दृष्टीने आवश्यक होते. यासाठी २०१८ मध्ये श्री अरविंद प्रभूंनी मुंबईत एक पिकलबॉल स्पर्धा भरवली. ६४ खेळाडू असेलेल्या ३२ संघांमधील या स्पर्धेचा प्रतिसाद बघून त्यांनी पुण्यालाबालवाडीत एक रॅकिंग स्पर्धा भरवली. या स्पर्धेला उदंड प्रतिसाद मिळाला. १७ राज्यातून २५० च्या वर खेळाडू आले आणि दोन दिवसात हजाराच्यावर सामने खेळले गेले. त्यांनतर २०२१ मध्ये डोंबिवलीत जी स्पर्धा भरवली त्यात १९ राज्यातून खेळाडू आले होते आणि १३०० च्या वर सामने खेळले गेले. श्री वालावलकर आणि श्री प्रभूंच्या प्रयत्नांना यश लाभत होते.

हा खेळ हळूहळू लोकप्रिय होत असला तरी या खेळासाठी लागणारे साहित्य अजूनही महाग होते कारण ते आयात करावे लागत होते. ज्या रॅकेट्स (पॅडलस) लागत त्या अमेरिकेतून आणल्या तर एका पॅडलची किंमत दहा ते बारा हजार होती आणि त्याप्रमाणे एका चेंडूची किंमत २२० रुपये होती. खेळाचा प्रसार व्हायला हे साहित्य स्वस्तात उपलब्ध होणे गरजेचे होते. यासाठी पुन्हा श्री प्रभू देवासारखे धावून आले. संकुलाच्या एका ट्रस्टींनी चीनमधून कच्चा माल आणून हे भारतात बनवायची तयारी दाखवली. यामुळे पॅडलची किंमत ३००० रुपयांपर्यंत कमी झाली आणि चेंडूही फक्त १२० रुपयात मिळायला लागला. या साधनसामुग्रीच्या खर्चातील कपातीमुळे या खेळाचा प्रसार वेगाने वाढला.

२०२२ साली बेनब्रिज कप म्हणजे पिकलबॉलविश्वचषक मुंबईत वरळीला नॅशनल पान ५ वर

G^{it} GOLDEN GATE TO IIT G^{it}

"Making your dreams come true since 2005"

- **Target 2024 batch for std. X students** (ICSE, CBSE, IGCSE, SSC)
- A 2 year Online/Offline/Hybrid Group Tuition Programme from May 2022
- **Tri-pillar foundation** (Tried and tested pedagogy technique!)
 - **Sound Fundamentals:** Learn the concepts & their application
 - **Sufficient Practice:** Practice over and over till you achieve mastery
 - **Skill development:** Time & stress management, fault analysis etc.
- **Selected batch of 35** Don't feel lost in the crowd anymore!
- **Mentored 400+ students** to excel in academics since 2005
- **Single programme** for JEE (Adv. + Main), BITSAT, CET & XI, XII (HSC)
- **Guidance to choose among top-notch institutes** like IIT, NIT, IISER, BITS, DAICT, ICT, VJTI, SPCE, SPIT, DJS, KJS & many others

Our Top Scorers: 2020 Batch

Abhishek Mungekar
IIT Gandhinagar

Anokhi Mehta
IIT Bombay

Mihir Dharap
IIT Palakkad

Our Top Scorers: 2019 Batch

Shreyas Nadkarni
IIT Bombay

Om Prabhu
IIT Bombay

Atharva Varde
IIT Guwahati

Omkar Nadkarni
IIT Madras

Our Faculty

Prof. Vinayak Antarkar
B.Tech IIT Bombay
Mathematics

Prof. Manoj Karmarkar
M.Tech IIT Bombay
Physics

Prof. Indraneel Naik
M.Tech NIT Trichy

Dr. U.R. Kapadi
Ph.D. IIT Bombay
Chemistry

Prof. Sudhanshu Mishra
B.Tech NIT Rourkela

Contact: Mr. Prashant 7039679129/9004607404, Dr. Kapadi 9867244891
Prof. Karmarkar 9930198249, Prof. Antarkar 9820651068
Address: Golden Gate to IIT, 107/B, Hemu Arcade, Vile Parle West, Mumbai, 400056

ANTONIA

4 & 5 BHK SKY VILLAS

Come Home To Nashik's Most
Ultra Luxurious Project!

BIG SIZE HOMES

AREA FROM - 2842 SQ. FT.

Carve a life of Luxury and Abundance at Antonia - The Sky Villas by Ravi Mahajan Builders and Developers at the most premium location of Govind Nagar. Equipped with stylish amenities, Antonia is the only project that offers 4 & 5 BHK spacious Sky villas just the way you have dreamt. With three side open structure, your new homes promise to keep you fresh with ample ventilation and privacy.

SITE ADD - CCM Link Road, Sadguru Nagar, Govind Nagar, Nashik | **78886 88875**

पान ३ वरून

पिकलबॉल - एक नवी जीवनशैली

स्पोर्ट्सक्लब ऑफ इंडिया येथे भरवण्यात आला. १२ देशातून ४५० खेळाडू यात सहभागी झाले होते. १५०० सामने खेळवले गेले आणि विजेत्याला भरभक्कम अशी पन्नास

हजार डॉलर्सची रक्कम पारितोषिक म्हणून दिली गेली. हा खेळ एक जीवनशैलीचा भाग म्हणून बघायचा दृष्टिकोन वाढीला लागला आणि जेव्हा या जागतिक स्पर्धेत भारताच्या संघाने अमेरिकेचा पराभव केला तेव्हा या खेळाची दखल सर्वसामान्य घेऊ लागले.

बिहार, केरळ, गोवा सारख्या राज्यातील काही खेळाडू या खेळाच्या प्रसाराच्या कामाला जोडले गेले आणि याप्रमाणे भारताच्या राज्यांमध्ये प्रसार वाढू लागला. आज भारतातील १८ राज्यात हा खेळ खेळला जातो. यात अगदी जम्मू- काश्मीर सारख्या राज्यापासून केरळ पर्यंत राज्यांचा समावेश आहे. अखिल भारतीय पिकलबॉल संघटनेचे आज आठ हजार सभासद आहेत. संघटनेला हिसभासदसंख्या पुढच्या पाच वर्षांत दहा लाखापर्यंत न्यायचा मानस आहे. आज अनेक जागतिक दर्जाचे सेलिब्रिटी हा खेळ खेळून याचा प्रसार करतात. कदाचित संघटनेला भारतीय सेलिब्रिटींची मदत या कामाला घ्यावी लागेल. या खेळाचा प्रसार जरी वेगाने होत असला तरी हि फक्त सुरवात आहे असे श्री प्रभू मानतात. जर ह्या खेळाला एक व्यावसायिक होऊन पुढे जायचे असेल तर त्याला गरज आहे ती मोठ्या कॉर्पोरेट क्षेत्रातील संस्थांच्या मदतीने याचा प्रसार तळागाळा पर्यंत करण्याची. प्रत्येक लहान मुलाच्या हाती क्रिकेटची बॅट असते तसे हे पिकलबॉलपॅडल दिसले पाहिजे. आज श्री प्रभू आंतरराष्ट्रीय पिकलबॉल संघटनेचे अध्यक्ष आहेत. त्यांच्या जागतिक संपर्काने आणि भारतातील कॉर्पोरेट क्षेत्रातील उद्योजकांनी आयपीएलच्या धर्तीवर या खेळाची लीग चालू केली तर या खेळाचा प्रसार झपाट्याने होईल.

श्री वालावलकर यांचे स्वप्न आणि श्री प्रभूंचे मार्गदर्शन, दूरदृष्टी यांच्याजोरावर या खेळाचा प्रसार भारतात वाढत जात आज स्क्रीनसमोर बसलेल्या सर्वच वयोगटातील लोकांना आपल्या जीवनशैलीचा एक भाग म्हणून या खेळाकडे बघण्याचा दृष्टिकोन मिळू दे. प्रबळ इच्छाशक्ती आणि आर्थिक बळ यांचा योग्य संगम झाला कि चांगले काम फळस जायला वेळ लागत नाही तेव्हा लवकरच हा खेळ भारतीयांच्या जीवनशैलीचा भाग होवो हीच शुभेच्छा.

निमिष वा. पाटगांवकर
९८७०४६९९९३

पाल्यात 'नारी' चा संगीत अविष्कार

जगभर नारी दिनाच्या निमित्ताने अनेक ठिकाणी रचनात्मक विषयातून व शैलीतून नारी चित्र उत्साहात अविष्कृत होत असतात.

यावर्षी सतत नवनवीन प्रयोग करणारे पाल्यातील ज्येष्ठ संगीतकर्मी अरविंद मुखेडकर यांनी १० मार्च रोजी 'नारी' हा सांगितिक कार्यक्रम सादर केला. लतादीदी, मन्नाडे, मुकेश, किशोर, महेंद्र कपूर यांच्या सगळ्या ओतप्रोत मखमली गीतांचं ऐवज म्हणजे 'नारी'.

सुभाषिणी सौ. मंगला खाडिलकर यांची विशेष उपस्थिती या कार्यक्रमाला लाभली होती. 'आम्ही पार्लेकर' मिडिया पार्टनर होते.

सादर कार्यक्रम रविवार दिनांक १० मार्च रोजी नाडकर्णी बाल कल्याण केंद्र येथे संपन्न झाला.

रमाबाई परांजपे बालमंदिर चा आंतरराष्ट्रीय पुरस्काराने गौरव

गेल्या ८५ वर्षांहून अधिक काळ पूर्व प्राथमिक शिक्षण क्षेत्रात कार्यरत असलेल्या बालविकास केंद्र संचालित रमाबाई परांजपे बाल मंदिर या शाळेला दिनांक १५ फेब्रुवारी रोजी 'World HRD Congress 2024' चे ३२ वे 'Skill Development Leadership Award' मिळाले आहे. हा पुरस्कार सोहळा ताज लॅण्ड्स एंड येथे पार पडला.

'संस्कृती संवर्धन प्रतिष्ठान' : यशस्वी विद्यार्थ्यांचा गौरव!

'संस्कृती संवर्धन प्रतिष्ठान' या संस्थेच्या विलेपार्ले दांडेश्वर विभागातील बक्षीस समारंभाचा कार्यक्रम शनिवार दिनांक १७ फेब्रुवारी रोजी संपन्न झाला. संस्कृती संवर्धन प्रतिष्ठान गेली २० वर्षे सतत कार्यरत आहे.

ह्या संस्था इयत्ता ४थी ते ८वी या विद्यार्थ्यांना अनुसरून 'भारतीय संतकथा', 'कथारूप रामायण', 'कथारूप महाभारत', 'चरित्र रामायण' आणि 'क्रांतिगाथा' अशा पुस्तिका मराठी, हिंदी, इंग्लिश आणि गुजराती अशा चार भाषांमध्ये लिहून शिक्षकांच्या मदतीने, मुख्याध्यापकांच्या मार्फत विद्यार्थ्यांशी संपर्क साधतात. विद्यार्थ्यांना त्या पुस्तकांचा अभ्यास करायला सांगतात आणि त्यावर आधारित

परीक्षा जानेवारीच्या तिसऱ्या आठवड्यात घेतली जाते.

यावर्षी १०० शाळा आणि एक लाखाहून अधिक विद्यार्थी या उपक्रमात सहभागी होते. त्याच परीक्षांच्या निकालामध्ये अतिशय उत्तम यश संपादन केलेल्या विद्यार्थ्यांना सुवर्ण पदके देऊन पार्ले टिळक विद्यालयात कौतुक समारंभ संपन्न झाला.

एडवोकेट हसमुख दानेवाला, सामाजिक कार्यकर्ते डॉक्टर दीपनारायण शुक्ल, (सुप्रसिद्ध आयुर्वेद तज्ञ आणि समाजसेवी) श्री ज्ञानेश चांदेकर (संपादक- आम्ही पार्लेकर) सौ. स्मिता पुराणिक (समन्वयक विवेकानंद केंद्र) आणि संस्थेच्या पदाधिकारी श्रीमती अलका गोडबोले आणि कोकण प्रांत संयोजिका सौ अस्मिता आपटे हे या कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुणे होते.

पाहुण्यांनी विजेत्यांचं, त्यांच्या पालकांचं कौतुक केलं. श्री ज्ञानेश चांदेकर म्हणाले 'आम्ही आमच्या लहानपणी अशा उपक्रमात भाग घेऊ शकलो नाही. आज जी मुलं भाग घेत आहेत, त्यांच्या पालकांचं आणि विद्यार्थ्यांचं दोघांचही कौतुक आहे. मुलांनी सतत अशा प्रकारच्या उपक्रमात भाग घेत राहावा.' स्मिता पुराणिक म्हणाल्या, 'ही पुस्तके वेगवेगळी परीक्षापुरती न वाचता, नंतरही त्या पुस्तकांचा विशेष अभ्यास करावा.'

५० विद्यार्थ्यांना सुवर्ण पदके देऊन त्यांचे कौतुक करण्यात आले. कार्यक्रमाची सुरुवात स. मंजिरी देवरस यांनी केलेल्या उत्तम कथाकथनाने झाली. शिक्षक-विद्यार्थी-पालक सर्व मिळून १७५ व्यक्ती उपस्थित होत्या. सौ. मनाली पंडित यांनी सूत्रसंचालन केले आणि शांति मंत्राने कार्यक्रमाची सांगता झाली.

'द पिलर ऑफ हिंदुस्तानी सोसायटी' पुरस्काराने पाल्यातील कलावंत सन्मानित

'ट्रान्स एशियन चेंबर ऑफ कॉमर्स अँड इंडस्ट्री' या संस्थेच्या रौप्य महोत्सवी वाटचालीचा आनंद सोहळा २५ फेब्रुवारी रोजी आय.टी.सी. ग्रँड मराठा येथे अतिशय दिमाखात साजरा झाला. या संस्थेचे संस्थापक प्रवर्तक आणि सचिव डॉ. संजय भिडे यांच्या 'Business Through Friendship' या ध्येयातून स्थापन झालेल्या संस्थेत देश विदेशातील मान्यवरांचा सहभाग आहे. गेली २०

वर्षे या संस्थेतर्फे आपापल्या क्षेत्रात उल्लेखनीय कार्य करणाऱ्या समाजाभिमुख नामवंतांना 'द पिलर ऑफ हिंदुस्तानी सोसायटी' या पुरस्काराने सन्मानित केले जाते. यंदा या पुरस्कारासाठी समाजातील विविध क्षेत्रातील २५ मान्यवरांची निवड करण्यात आली त्यात सुप्रसिद्ध गायिका, संयोजिका, निर्मात्या नीला रवीन्द्र भिडे आणि चित्रकार, लेखक म्हणून प्रसिद्ध असलेले विजयराज बोधनकर यांचा समावेश आहे.

नीला रवींद्र भिडे यांना त्यांच्या सांस्कृतिक, सांगितिक व सामाजिक क्षेत्रातील प्रदीर्घ यशस्वी वाटचालीसाठी TACCI या संस्थेने श्री जुनैद यावुझकान (कॉन्सुल जनरल ऑफ तुर्कीय) यांच्या हस्ते सन्मानित केले तर विजयराज बोधनकर यांना त्यांच्या अर्क चित्रांसाठी न्युझीलंडचे कौन्सिल जनरल आणि ट्रेड कमिशनर ग्रॅहॅम राओस यांच्या हस्ते सन्मानित करण्यात आले.

Open Roads are calling me.. गोष्ट मोटार प्रेमीची

UDCT मधून केमिकल इंजिनियरींग करून नंतर रिटायर होण्याच्या वयात, IIT मधून लिंगव्हीस्टीक मध्ये PHD केलेले आणि लोकमान्य टिळक मंदिरातील वाचनालयाचे सध्याचे अध्यक्ष विवेक भट आणि MBBS होऊन डॉक्टर म्हणून कार्यरत असताना,

बट्ट असोसिएशन बद्दल ऐवढले (https://ironbutt.org/). या अमेरिकास्थित असोसिएशनचे जगभरात चौथ्यांशेरी हजारहून अधिक सभासद आहेत आणि त्यांनी स्वतःला 'दुरपल्ल्याचा सुरक्षित मोटरसायकल प्रवास' या ध्येयाला वाहून घेतले आहे. त्यांची एक

नाव पाहून खेद मिश्रित आश्चर्य वाटते, असे ते म्हणतात.

अनिरुद्ध ह्यांनी अशा १७ लांब पल्लाच्या फेऱ्या केल्या आहेत आणि २० मानाची सर्टिफिकेट्स मिळवली आहेत.

आयर्न बट्ट तर्फे प्रवास करतांना कितीतरी वेळा त्यांनी अपेक्षित वेळेपेक्षा कमी वेळात ते पल्ले गाठले आहेत.

इतका प्रवास करायचा तर खूप गोष्टींचा विचार करून करायला लागते. बर्फाचे डोंगर, वाळवंट, जंगल, डोंगर दऱ्या, डोंगर, नद्या, समुद्र, छोटी मोठी गांव ह्या सर्व अनोळखी भागांतून जावे लागते. 'तिथला अप्रतिम निसर्ग रोजचे धकधकीचे आयुष्य विसरायला लावून एक नविन उर्जा मला मिळते.' असे ते सांगतात. अनेक चांगले, वाईट अनुभव, कठिण प्रसंग ह्यातून जायला लागले तरी मोकळ्या हवेतून, आसा

प्रवास करण्याचा आनंद मिळवणं हेच त्यांचे वेड आहे. ते आकर्षण त्यांना स्वस्थ बसू देत नाही आणि म्हणूनच ते म्हणतात "Open Roads are calling me, I must go."

अमेरिकेत एखादा पाळीव प्राणी घरात असण नविन नाही. आपल्यापेक्षा अनेक प्राणिप्रिय तिथे असतात. अनिरुद्ध आणि त्याची फॅमिली ह्याला अपवाद नाहीत पण त्यातही त्यांचे एक

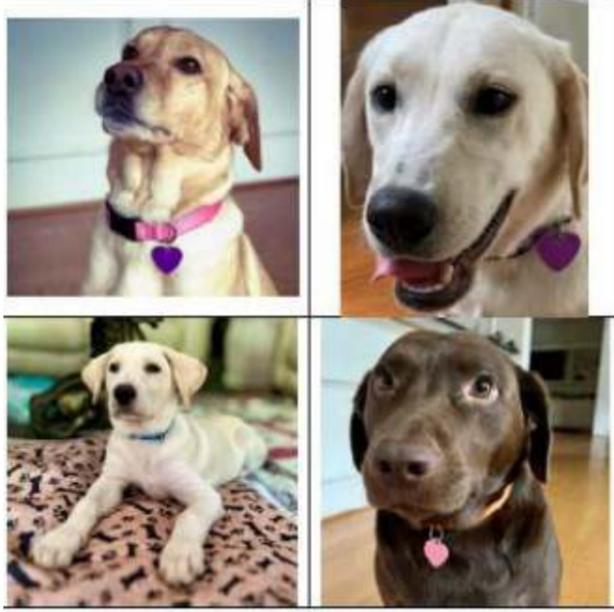
संस्कृत मध्ये 'PHD' करून आता अनेक माध्यमातून संस्कृत शिकवणाऱ्या डॉ. आसावारी भट ह्यांचे चिरंजीव अनिरुद्ध भट. हेही आईवडिलांसारखेच हुषार आणि अतिशय वेगळा छंद जोपासणारे. त्यांची ओळख आपण या महिन्यात करून घेऊ या.

पार्ले टिळक मध्ये शालेय शिक्षण घेऊन, पुढील शिक्षण त्यांनी St Xavier's मधून केले. CA ची पदवी घेऊन, १९९९ मध्ये अनिरुद्ध आणि त्यांची पत्नी गौरी कॅनडात गेले. तिथे शम्भुत्त युनिव्हर्सिटीतून त्यांनी फायनान्स मध्ये MBA केलं. काही वर्ष तिथे नोकरी केल्यानंतर, ते अमेरिकेत बॉस्टनला गेले. तिथे त्यांनी CPA (Certified Public Accountant (USA) ही पदवी मिळवली. उच्च शिक्षणानंतर त्यांना St. Louis, Dallas इथे नोकरीसाठी चांगल्या संध्या मिळाल्या. ते सध्या Dallas मध्ये सिटीग्रूपच्या ग्लोबल रिस्क मॅनेजमेंटमध्ये, डायरेक्टर म्हणून काम करत आहेत.

असं म्हटलं जातं - प्रत्येकाला कसलं तरी वेड, म्हणजे छंद असावाच लागतो. अनिरुद्ध यांना मोटरसायकल चालवायचं वेड आहे. १९८९ साली त्यांनी मामाची Hero Honda CD100 फक्त ५ मिनीटासाठी रस्त्यावर चालवली आणि ते मोटरसायकलचा वेग, त्यातले थ्रिल, रिस्क, सुखकर अनुभव ह्यांनी भारावून गेले. परंतु २०१३ पर्यंत ते अभ्यास, नोकरी, संसार ह्यात अडकले. त्यातून जरा मोकळीक मिळाल्यावर त्यांची मोटरसायकलची ओढ त्यांना स्वस्थ बसू देईना. त्यांनी त्यांची पहिली (Kawasaki Ninja 636cc) ही स्पोर्ट मोटरसायकल घेतली आणि तेव्हापासून आत्तापर्यंत मोटर सायकल वरून १००,००० मैल प्रवास केला आहे. ते म्हणतात "Open Roads are calling me, I must go"

वेगवेगळ्या मोटरसायकलस घेऊन झाल्यावर BMW Touring motorcycle (1649cc K1600 GTL) आहे जी लांब जाण्यासाठी योग्य आहे. २०२० मध्ये त्यांनी आयर्न

लोकप्रिय घोषणा आहे, 'जग हेच आमचे खेळाचे मैदान'. चौथ्यांशेरी हजार जरी खूप मोठा आकडा वाटला तरी तो जगातील मोटरसायकल वापरणाऱ्यांच्या एकूण संख्येपुढे नगण्य आहे. त्यांच्या दुरपल्ल्याच्या कितीतरी स्पर्धा असतात, प्रत्येकाना काठीण्य वेगळे असते. त्यात मोटरसायकल चालविणाऱ्याने किती वेळात, किती अंतर पार करायचे हे ठरलेले असते. या असोसिएशनचे सभासदत्व विनामूल्य आहे. फक्त सभासदत्वाची एकमेव अट म्हणजे चोवीस तासात हजार मैल (१६०० किलोमीटर) चालवता आले पाहिजे. म्हणजे साधारण मुंबई ते कन्यावुंमारी एक दिवसात पार करायचं म्हणाना. असोसिएशनच्या संकेत स्थळावर सर्व चालक सदस्यांची यादी प्रकाशित केलेली आहे. ती यादी पाहिली असता त्यात थोडीशीच भारतीय आणि त्यात पण फक्त मूठभरच मराठी

वैशिष्ट्य आहे

Hachi हा त्यांचा अतिशय आज्ञाधारी आणि प्रेमळ, घरातलाच झालेला एक सदस्य!

हा black Labrador retriever होता. त्याला ह्या फॅमिलीने असे शिकवून तयार केले होते कि तो थेरपिस्ट म्हणून Baylor हॉस्पिटलमध्ये जायचा. त्याची परिक्षा घेऊन त्याला हॉस्पिटलने नियुक्त केले होते. चौघांपैकी कोणीतरी त्याच्या बरोबर हॉस्पिटल मध्ये जात असत. अमेरिकेत जेष्ठ मंडळी किती एकाकी असतात हे तुम्ही ऐकले असेलच. त्यांचे घरचे पेट त्यांच्याबरोबर हॉस्पिटलमध्ये त्यांना आणता येत नाहीत. Hachi त्यांच्याजवळ जाऊन ही कमतरता दूर करत असे. पेशंट त्याची वाट पहात असत. त्याचे लाड करत असत. पेशंटचा मूड तो आला की बदलत असे. Hachi च्या काही ट्रिक्स पाहून त्यांच्या चेहऱ्यावर हसू येत

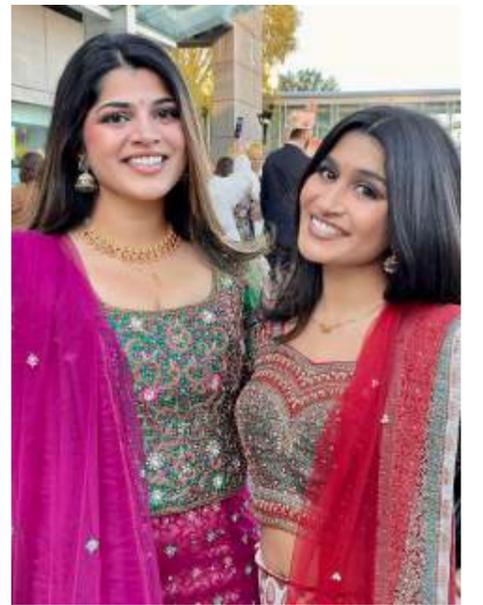

असे आणि ते फार समाधान देत असे.

सध्या त्यांच्याकडे Jimmy नावाचा dog आहे. त्यांनी हल्ली आणखी चार छोटेच बेवारशी पिल्लांना शेल्टर मधून आणून, थोडे शिकवून, तब्येत सुधारून, मोठे झाल्यावर दत्तक देण्यासाठी संस्थेत सुपूर्त केले आहे. हेही एक समाजकार्यच आहे असे ते मानतात. अनिरुद्ध ह्यांच्या पत्नी गौरी उच्चशिक्षित आहेत. Cost & Works Accountant, Chartered Financial Analyst, PhD in Accounting हे करून त्या Cox school of Business at Southern Methodist University मध्ये प्रोफेसर आहेत.

मोठी मुलगी रमा BSc (Biology), BA (psychology) आहे आणि सध्या मेडिकलला आहे. धाकटी मुलगी ईरा Bachelor of Business Administration (Finance) आणि BA (psychology) आहे, योगशिक्षक आहे, आणि सध्या इंटरनॅशनल बँकेत काम करत आहे.

असे हे धडाडीचे पार्लेकर. त्यांच्या सगळ्या प्रवासासाठी, त्यांच्या समाज कार्यासाठी आपण त्यांना शुभेच्छा देऊया..

चित्रा मेहेंदळे
camehendale@gmail.com

रंग तरंग

आज आपण वेगवेगळ्या रंग माध्यमांची माहिती करून घेणार आहोत पण प्रथम आपल्याला बेसिक रंगांची थोडक्यात ओळख करून घ्यावी लागेल.

मूळ रंग/ प्राथमरी कलर्स-

लाल, पिवळा, निळा हे मूळ रंग आहेत. हे रंग आपण बनवू शकत नाही. कोणतेही दोन मूळ रंग समप्रमाणात मिसळल्यावर जे रंग तयार होतात त्यांना दुय्यम रंग म्हणतात. लाल व पिवळा रंग एकत्र केला तर केशरी रंग तयार होतो. पिवळा व निळा रंग एकत्र केला तर हिरवा रंग तयार होतो

आणि लाल आणि निळा रंग एकत्र केला तर जांभळा रंग तयार होतो. म्हणजेच केशरी, हिरवा आणि जांभळा हे दुय्यम रंग आहेत आणि मूळ रंगांच्या कमी अधिक मिश्रणातून ज्या वेगवेगळ्या रंगछटा तयार होतात त्यांनी रंगचक्र बनते. रंगचक्रात समोरासमोर येणारे रंग हे एकमेकांचे विरोधी / पूरक रंग असतात (पिवळा-जांभळा, लाल-हिरवा, निळा-केशरी) कोणतेही विरोधी रंग एकत्र मिसळल्यास करड्या (ग्रे) रंगाच्या छटा मिळतात.

शीत आणि उष्ण रंग -

प्रत्येक रंगाला स्वतःचा एक भाव असतो. एखादा रंग पाहिल्यावर आपल्या मनात ते भाव निर्माण होतात. लाल, पिवळा, केशरी, तपकिरी

हे रंग उष्ण रंग आहेत, हे रंग पाहून मनला उर्जा मिळते. निळा, जांभळा, हिरवा हे शीत रंग आहेत. हे रंग पाहून मन शांत होतं, (निसर्गातले रंग : पाणी, आकाश, झाड) रंगांचा मनावर

होणारा परिणाम लक्षात घेऊनच हे वर्गीकरण केलं आहे.

जेव्हा आपण एखाद्या रंगात पांढरा रंग मिसळतो तेव्हा ती त्या रंगाची फिकट छटा (Tint) बनते.

जेव्हा आपण एखाद्या रंगात काळा रंग मिसळतो तेव्हा गडद छटा तयार होते (shade) आणि जेव्हा आपण रंगांमध्ये करडा कलर मिसळतो तेव्हा तो त्या रंगाचा टोन बनतो. फिकट रंगाला हाय की (High Key) म्हणतात आणि गडद रंगाला लो की (Low key) म्हणतात. पण खरंतर या रंगांपेक्षा चित्रांमध्ये छाया प्रकाशाच्या खेळाला जास्त महत्व असतं. ज्याला आपण चित्रकलेत 'value' असे म्हणतो. एखाद्या रंगाचा लाईटनेस किंवा डार्कनेस म्हणजे व्हॅल्यू. जेव्हा चित्रात लाईट व्हॅल्यू, मिड व्हॅल्यू आणि डार्क व्हॅल्यू यांचा समतोल साधला जातो तेव्हा ते चित्र जास्त आकर्षित करतं. त्यामुळे चित्रात नाट्यमयता येते. आपण म्हणतो की एखाद्या चित्राची रंगसंगती खूप सुंदर आहे पण खरंतर रंगसंगतीपेक्षा त्यात असणारा छाया प्रकाशाचा खेळ, व्हॅल्यूज मुळे ते चित्र आकर्षक झालेलं असतं. लाईट आणि डार्क रंगाचा हलका कॉन्ट्रास्ट चित्रात नाट्यमयता आणून चित्र आकर्षक बनवतो तसेच दोन विरोधी रंग शेजारी दिले तरी हा कॉन्ट्रास्ट मिळू शकतो.

त्यामुळे कोणत्याही रंग माध्यमात काम करताना जर प्रथम आपण ब्लॅक अँड व्हाईट मध्ये चित्र करायचा सराव केला तर ते जास्त उपयुक्त ठरतं पेन्सिल, ग्रेफाइट, चारकोल, ब्लॅक पेन यापैकी कुठल्याही माध्यमात काम करू शकतो. आता आपण रंग माध्यमांकडे वळूया, प्रत्येक रंग माध्यमांची आपली अशी काही वैशिष्ट्ये असतात तसेच थोडेफार फायदे तोटेही असतात पण जर आपण त्यांना हाताळण्याची योग्य पद्धत समजून घेतली तर सहजपणे ती हाताळता येऊ शकतात.

साधारणपणे आपण शाळेमध्ये क्रेयॉन्स, ऑइल पेस्टल ही माध्यम वापरतो. लहान मुलांना यात काम करणं सोपं जातं पण मोठेही ऑइल पेस्टल्स मध्ये वेगवेगळे विषय हाताळू शकतात जसे की लँडस्केप, फ्लोरल इत्यादी. दुसरी दोन आपल्याला माहित असलेली माध्यम म्हणजे पोस्टर कलर्स आणि वॉटर कलर्स (जलरंग). पण जरी हे रंग आपण शाळेपासून वापरत असलो तरी बरेचदा त्यामधील फरक हा माहित असतोच असं नाही.

पोस्टर कलर्स:

पोस्टर कलर्स हे माध्यम शालेय मुलांसाठी खूपच सोयीचे आहे, हे पाण्यात मिसळून वापरायचे रंग आहेत आणि हे रंग अपारदर्शक असल्यामुळे रंगकाम करताना काही चुका झाल्यास त्या दुरुस्त करता येतात. पहिल्या रंगाच्या थरावर दुसरा रंग दिला तर पहिला रंग पूर्ण झाकला जातो. यात जास्त पाणी मिसळून हे रंग जलरंगाप्रमाणे वापरता येतात किंवा किंचित जाड रंगाचे बोल्ट पेन्स देऊनही काम करता येते.

जर हे रंग उत्तम प्रकारे हाताळता आले तर ऍक्रेलिक आणि ऑइल हे -ही तितक्या सहजतेने हाताळता येऊ शकतात. या रंग माध्यमात डार्क टू लाईट तसेच लाईट टू डार्क अशा दोन्ही प्रकारांनी काम करता येते, तसेच रंगीत कागदावरही आपण या रंगाने काम करू शकतो आणि इतर रंग माध्यमांपेक्षा हे खूप स्वस्त

असतात आणि हाताळायलाही सोपे असतात ब्रश, पॅलेट खराब व्हायची भीती नसते. हे रंग बॉटल्स मध्ये येतात.

पोस्टर कलर्स हे थोडे पावडरी दिसत असल्यामुळे त्यांना तजेलदारपणा थोडा कमी असतो पण शालेय विद्यार्थ्यांसाठी हे खूपच उपयोगी आणि सोपं माध्यम आहे तसेच इलस्ट्रेशनच्या कामासाठी हे खूप छान रंग आहेत.

जलरंग (वॉटर कलर्स) -

जलरंग हे नावाप्रमाणेच पाण्यात वाहणारे, प्रवाही रंग आहेत जे पारदर्शक असतात. जलरंग हे पाहणाऱ्याला आकर्षित करून घेतात. त्याचा तरलपणा, फ्लो बघणाऱ्याला प्रेमात पाडतो. पण ते पारदर्शक असल्यामुळे हाताळायलाही जरा कठीण असतात पण एकदा का तुम्ही ते हाताळायचे तंत्र (Technique) समजून घेतल तर तुम्ही ते सहज वापरू शकता.

प्रवाहीपणा आणि पारदर्शीपणा ही जल रंगांची मुख्य वैशिष्ट्ये आहेत. या रंगाचा हा प्रवाहीपणा लक्षात घेऊन कागदावर आपल्याला हव्या त्या प्रकारे हे रंग वाहू दिले आणि ठराविक क्रमाने हव्या त्या घनतेनुसार वॉश देत काम केले तर छान मेळू जमून उत्तम चित्र तयार होते.

पण पारदर्शी गुणधर्मांमुळे जास्त रंगांचे वॉश एकावर एक आल्यास त्या रंगांचा तजेलदारपणा कमी होऊ शकतो आणि चित्र मळकट दिसू लागतं, त्यामुळे कमीत कमी कामात योग्य परिणाम साधने गरजेचे असते, आणि हे रंग लवकर वाळत असल्यामुळे जलद काम करणे जरूरी असते. त्याचबरोबर नियमितपणे सराव देखील करावा लागतो.

हे रंग ट्यूब मध्ये तसेच केक (वडी) च्या फॉर्ममध्येही येतात. यासाठी कागदही खूप

महत्त्वाचा आहे. साधारणपणे हँडमेड पेपर

अधिक सोयीचा असतो. अजूनही बरीच रंग माध्यम आहेत. जसे की, ऑइल कलर्स ऍक्रेलिक कलर्स, सॉफ्ट पेस्टल, उदर्लीम्प इत्यादी. पुढील काही भागांमध्ये आपण त्यांची माहिती करून घेऊया.

प्रज्ञा राजे
९८२१२५९८८७

'परिणीता सन्मान'
२०२४ चा कला पुरस्कार
मानसी इंगळे
यांना घोषित

जागतिक महिला दिनाचे औचित्य साधून 'परिणीता सोशल फाउंडेशन' तर्फे दरवर्षी 'परिणीता सन्मान' हा पुरस्कार आयोजित केला जातो. विविध क्षेत्रातील मान्यवर महिलांना हे पुरस्कार दिले जातात. २०२४ चा कला क्षेत्रासाठीचा 'परिणीता सन्मान' हा पुरस्कार घोषित करण्यात आला आहे सुरेल क्रिएशन या सुप्रसिद्ध इव्हेंट मॅनेजमेंट कंपनीच्या संचालिका मानसी इंगळे यांना. मराठी चित्रपट सृष्टीतील आणि मनोरंजन क्षेत्रातील देशात आणि परदेशात २०० हून अधिक इव्हेंट यशस्वीपणे पार पाडण्यासाठी करण्यात आलेले नियोजन व त्यामागे घेतली जाणारी मेहनत यासाठी हा पुरस्कार त्यांना देण्यात आला.

हा पुरस्कार सोहळा बुधवार दिनांक १३ मार्च रोजी सायंकाळी ५ वाजता भारतीय विद्या भवन, वाशी येथे पार पडला.

परिणीता सोशल फाउंडेशन ही संस्था महिला उद्योजक, नोकरदार महिला आणि गृहिणी यांसाठी महाराष्ट्रातील महत्त्वाचे व्यासपीठ असून प्रत्येक स्त्रीला आर्थिकदृष्ट्या सक्षम बनवणे हा त्यांचा उद्देश आहे.

Business Opportunities in Cyber Security - specific areas

In the last article we looked at security services as a great business opportunity. In this article we will take a deeper dive in to specific areas. A lot of services companies have sprang up in India as well. There are multiple product companies which specialize in security software products which are licensed to customers for a yearly fee.

opportunity for business.

Access Control:

This is required to ensure only allowed entities are given access to data, process etc. There are multiple types of access control

In all early detection, remediation and prevention are the main security services doctrines. As we have seen cybercrimes mainly focus on sensitive data, information, and continuity of business. In today's world remote working is very much necessary and as such data must flow between systems, between networks and over the internet. A lot of focus is thus needed to ensure the data safety, integrity, and prevention of attacks through these open channels. The security services mainly work to ensure smooth working of systems despite remote long distance working by many. Major areas are

Authentication:

This is required to ensure that the party working is what it claims to be. We all know how we authenticate ourselves with help of Aadhar card etc.

Perfect systems are required to maintain the date or get authenticated data to ensure that entity working is what it claims to be. This is a most required part of today's systems and multiple methods are adopted by all but it requires support and is a huge

permissions to any data like, viewing only, editing and inputting additional data in required areas only etc. These controls need to be dynamic in nature so that based on certain conditions various permissions can be granted or removed. We all know how on OTT platforms viewing permissions are granted once payment is done etc. This area has maximum software products and services scope.

Data Confidentiality:

This means protecting data from prying eyes of unauthorized entities. It becomes slightly complicated as in a vast pool of data selective viewing access needs to be given to different people and even in that some parts of the data need to be concealed to a very few even within a company. That can be called as selective field confidentiality. For example, sensitive data such as salary part needs to be kept confidential out of a sheet while many people are required to work on the personnel data. In addition, there needs to be a confidentiality even on the traffic of data which can be interpreted by competitors and thus needs to be kept secret. That is broadly called as traffic flow confidentiality.

Data Confidentiality: This means protecting data from prying eyes of unauthorized entities. It becomes slightly complicated as in a vast pool of data selective viewing access needs to be given to different people and even in that some parts of the data need to be concealed to a very few even within a company. That can be called as selective field confidentiality. For example, sensitive data such as salary part needs to be kept confidential out of a sheet while many people are required to work on the personnel data. In addition, there needs to be a confidentiality even on the traffic of data which can be interpreted by competitors and thus needs to be kept secret. That is broadly called as traffic flow confidentiality.

Data Confidentiality: This means protecting data from prying eyes of unauthorized entities. It becomes slightly complicated as in a vast pool of data selective viewing access needs to be given to different people and even in that some parts of the data need to be concealed to a very few even within a company. That can be called as selective field confidentiality. For example, sensitive data such as salary part needs to be kept confidential out of a sheet while many people are required to work on the personnel data. In addition, there needs to be a confidentiality even on the traffic of data which can be interpreted by competitors and thus needs to be kept secret. That is broadly called as traffic flow confidentiality.

Data Integrity:

This broadly means ensuring that data sent by the sender is exactly

replicated at the receiver end. You can imagine the precise need of this in banking transactions and commercial transactions etc. Hackers can break in to the traffic and not just read in the information but can change the data. This can create a havoc if data integrity is compromised. Huge opportunities exist in this space for business as new methods are invented by hackers every minute and security is prime. This space also includes a broad area known as encryption. This means data by sender is changed or encrypted so that it can't be read and understood by anyone accessing it on the way. The encrypted data then is decrypted, that is, reconverted in to original form at the receiver's end. Huge opportunities exist in encryption space itself.

Non-Repudiation:

This means creating a valid proof of sending and receiving of the data by the actors in the information chain. With these there is no chance for anyone to deny having sent the data or doing any transaction.

In addition to these major areas that provide business are anti-virus end point protection, security policy formation and audits, global command center to monitor attacks, taking and maintaining backups for data, potential fraud detection etc.

Overall security services have emerged as a great business opportunity in the last few decades and its potential will increase rapidly over the next few decades.

मिर्लंद जोशी
९८१९७ ९७२५८

पाल्यातील वृक्षवैविध्य क्रायसोफायलम कायनीटो

आज आपण पाल्यातल्या तरशा बर्याहपैकी जुन्या व बहुतेक एकमेव असणाऱ्या एका आगळ्या वेगळ्या वृक्षाची ओळख करून घेऊया.

मालवीय रस्त्यावरून पूर्वेकडे जाताना पोस्ट ऑफीस नंतर आधी राममंदिर रस्ता व मग टिळकमंदीर रस्ता लागतो. टिळकमंदीर रस्त्यालागत वळल्यावर डावीकडे एक बरेचदिवस पडीक असलेली वास्तू आहे. तिथेच हा वृक्ष आहे. ह्याची पानं वरच्या बाजूने छान चकचकीत हिरवी पण खालच्या बाजूने चक्क

गंजलेल्या लोखंडाच्या रंगा सारखी मातकट कषाय रंग असणारी आहेत. हा मुळचा दक्षिण व उत्तर अमेरिकेला जोडणाऱ्या चिंचोळ्या पट्ट्यातील वृक्ष. ह्याचं नांव क्रायसोफायलम कायनीटो. खोडअत्यंत खडबडीत व उभ्या भेगा असणारं असतं. ह्याला फिकट जांभळट झाक असणारी बारीक पांढरी व छान सुगंधी फुलं येतात. फळं गोल, साधारण अंजीरा एवढी व जांभळट रंगाची असतात. गर खाद्य असतो. फळ आडवं कापल्यावर आतल्या भागाचं रूप थोडं चांदणीसारखं दिसतं त्यामुळे ह्याला स्टार-अॅपल असं देखील म्हणतात. भारता बाहेरून आलेला वृक्ष असल्याने ह्याचे काही आयुर्वेदिक उपयोग नोंदलेले नाहीत. परंतू हा जिथे मुळात आढळतो तिथे तो बुरशीजन्य रोगांवर व मधुमेहावर

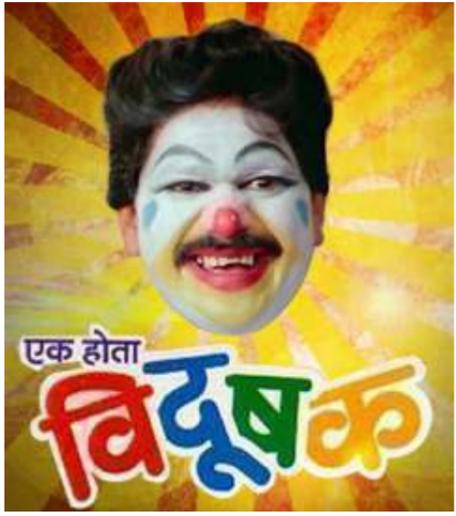
उपयोगी आहे असे मानले जाते. तसेच तो कदाचित वानाही प्रावाणारच्या कर्करोगासाठी पण उपयोगी असावा. परंतू ह्याबाबत काही खात्रीलायक संदर्भ उपलब्ध नाहीत.

श्रीकांत सावरकर
९२२३३१४९०९

श्रावणाचं ऊन मला झेपेना.. जपानची चंद्रावर 'कोलांटी उडी'!

सुप्रसिद्ध लेखक पु. लं. देशपांडे यांनी गुळाचा गणपती चित्रपटानंतर तब्बल एकोणचाळीस वर्षांनंतर हातात लेखणी घेतली आणि सुप्रसिद्ध चित्रपट दिग्दर्शक जब्बार पटेल यांच्या एका लघुकथेवर आधारित संवाद आणि पटकथा लिहिली. चित्रपट होता त्या काळचा बहुचर्चित.. 'एक होता विदूषक'. लेखक एखादा सिनेमा लेखणीमधून कसा उतरवू शकतो आणि उत्तम दिग्दर्शक त्या कथेचं किती सुंदर सोनं करू शकतो याचं उत्तम उदाहरण म्हणजे हा चित्रपट. चित्रपटाची सुरुवात होते महाराष्ट्रातील सुप्रसिद्ध चित्रपट कलाकार आबुराव आपल्या दिवंगत आईचे क्रियाकर्म करण्यासाठी गावी आले आहेत इथून. हातात असलेल्या चित्रपटाची कंटिन्यूटी जाऊ नये म्हणून त्यांना असलेल्या केसांवर मुंडणाचा विंग लावून विधी पार पाडावे लागतात. प्रसारमाध्यमे स्मशानातही त्यांची पाठ

सोडत नाहीत. या सान्यामुळे उद्दिग्म आबुराव स्मशानातून बाहेर पडतात. आईच्या घराकडे जाऊ लागतात. या पुढचा चित्रपट फ्लॅशबॅक मधून उलगडतो.

तमाशा नृत्यांगना मंजुळा (मधु कांबीकर) हिचा मुलगा आबुराव (लक्ष्मीकांत बेर्डे) बालपणीचा आबुराव (असीम देशपांडे). गावचा सरपंच हिमतराव पडद्यावर मोहन आगाशे, मंजुळेला आपल्या मनोरंजनासाठी तमाशाच्या फडातून काढून आपल्या गावातील आडबाजूच्या घरात आणून ठेवतो. आपल्या आणि आपल्या मुलाच्या आयुष्याला स्थैर्य मिळावं, मुलाचं शिक्षण चालू राहावं म्हणून मंजुळाही राजी होते. असंच एक संध्याकाळी हिमतराव मंजुळे कडे आला आहे. कोणी येत नाही ना यावर लक्ष ठेवायला आबुरावाला कंदीलाच्या उजेडात अंगणात बसवलं आहे. आबुराव अभ्यास करतोय आणि घरात मंजुळा बैठकीची लावणी गातेय. 'भरलं आभाळ..'

रानकवी ना. धों. महानोर यांचे शृंगारिक शब्द. 'भरलं आभाळ पावसाळी पाहुणा गं.. अवचित येणाऱ्या हव्याहव्याशा पावसासारखा पाहुणा.. हिमतराव आलाय.. श्रावणाचं ऊन मला झेपेना.. पिवळ्या पंखाचा पक्षी नाव सांगेना..'

कदाचित हा पिवळा पक्षी हवी तशी सलगी वाढवत नाहीये.. हवा तो इशारा देत नाहीये.. असा या ओळींचा अर्थ असावा. गाण्याच्या रेकॉर्डिंगच्या वेळी महानोरांना आशाताईनी या ओळींचा अर्थ विचारला तेव्हा ते नुसतंच हसले होते. त्यांच्या काही काही ओळींचे अर्थ लागणं कठीण. निळ्या डोळ्यांवरील मेघूटांच्या सरी म्हणताना ओलेती थरथर दाखवणाऱ्या मधु कांबीकर यांच्या अदा लाजवाब आणि मोराची थुई थुई थांबेना म्हणताना मनमोर थुई थुई नाचतो. गाताना-नाचताना नर्तकीच्या मनातली आई जागी

असते. लेकरू अपरात्री बाहेर थंडीत एकटंच बसलंय याची जाणीव आहे. ती मध्येच हळूच भरल्या डोळ्यांनी लेकराचा कानोसा घेते आणि पुन्हा नृत्यात परतते. शृंगार आणि वात्सल्य एकाच वेळी. हिमतराव ही गाण्याचा दर्दी.. रसिक असावा. हार्मोनियमवर साथ करतोय. उत्तम जागांना दाद देतोय.. आशाताईनी गाताना

गाण्यात अक्षरशः जान ओतली आहे. आशाताईचा स्वर आणि मधुताईची अदाकारी यांनी गाणं कुठल्या कुठे उंचीवर नेऊन ठेवलंय.

चित्रपटाचं संगीत आनंद मोडक यांचं. गीतं लिहिली आहेत निसर्ग कवी ना. धों. महानोर यांनी. तमाशापट असल्यामुळे चित्रपटासाठी एकसे एक अशी सुंदर तब्बल बावीस गाणी तयार झाली. जी गायली आहेत मुख्यतः आशा भोसले, रवींद्र साठे यांसह अनेक नावाजलेल्या गायक कलाकारांनी.

आबुरावाच्या भूमिकेसाठी जब्बार पटेल यांनी विचारलं तेव्हा सुरुवातीला लक्ष्मीकांत बेर्डे यांनी सपशेल नकार दिला होता. विनोदी अभिनेत्याचा शिक्का बसल्याने गंभीर भूमिकेत प्रेक्षक आपल्याला स्वीकारणार नाहीत हे एक कारण होतं, शिवाय पु. लं. देशपांडे यांच्या लेखणीतून उभं राहिलेलं पात्र, त्याचे संवाद आपल्याला पेलतील का याबद्दल खात्री नव्हती. पण जब्बार पटेल यांनी त्यांना समजावलं. शेवटी या भूमिकेसाठी तयार झाले. ही भूमिका त्यांच्या कारकिर्दीला कलाटणी देऊन गेली.

ही कहाणी एका अस्सल कलावंताची. कलावंताला कलेच्या बदल्यात यश मिळतं, पैसा मिळतो. त्याचबरोबर येतो तो धूर्तपणा, विकाऊपणा आणि बाजारपणा. विदूषकाचा मुखवटा चढवला की लोकांना फक्त त्याचे आनंदी रंग दिसतात डोळ्यातले अश्रू नाही. त्याच्या दुःखावर औषध म्हणजे त्याच्या कलेमुळे इतरांच्या ओठांवर फुलणारं निर्व्याज हसू. आपल्या या देणगीची जाणीव जेव्हा त्या विदूषकाला होते तेव्हा त्याच्या मधला कलाकार सुखावतो.

या चित्रपटाला १९९३ च्या महाराष्ट्र राज्य चित्रपट पुरस्कारांमध्ये सर्वोत्कृष्ट मराठी चित्रपट यासह सर्वोत्कृष्ट पटकथा, सर्वोत्कृष्ट संगीत, सर्वोत्कृष्ट नृत्य दिग्दर्शन, सर्वोत्कृष्ट पार्श्वगायन असे एकूण पाच पुरस्कार मिळाले. लक्ष्मीबाई कोल्हापूरकर या मराठी चित्रपटातील सर्वोत्कृष्ट नृत्यदिग्दर्शनाचे पुरस्कार मिळवणाऱ्या पहिल्या महिला ठरल्या. कलात्मक दृष्ट्या सरस असलेला हा चित्रपट बॉक्स ऑफिसवर मात्र तेवढा चालला नाही. कदाचित लोकांनी लक्ष्मीकांत बेर्डे यांना गंभीर भूमिकेत पसंत केलं नाही.

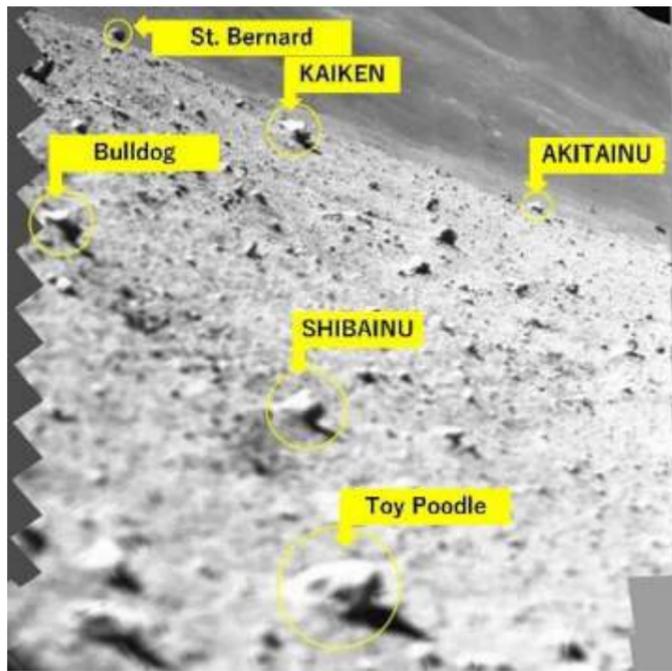
अनुश्री क्षीरसागर
९८२०५०९७६२

हो, तुम्ही नाव अगदी बरोबर वाचले. जपानने नुकताच एका प्रकारचा 'विश्व' विक्रम केला. तो म्हणजे चंद्रावर एकदम Accurate लँडिंग करण्याचा, पण....

त्या आधी जाणून घेऊया. जपानच्या SLIM ह्या चंद्रयानाबद्दल. SLIM म्हणजेच Smart Lander for Investigating Moon! गेल्या वर्षी २३ ऑगस्टला भारताच्या चांद्रयानाच्या सॉफ्ट लँडिंग नंतर दोन आठवड्यांच्या आत जपानने आपले(त्यांचे) चंद्रयान म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या SLIM मिशनचे उड्डाण

केले. हेही यान आपल्या चांद्रयानाप्रमाणे सुरुवातीला पृथ्वीभोवती घिरट्या घालत राहिले. त्यानंतर २५ डिसेंबरला चंद्राच्या कक्षेत पोहोचले. SLIM लँडर ठरवल्या प्रमाणे अगदी हळूवारपणे अलगद उतरत होते. त्या दरम्यान त्यातून २ छोटी रोव्हर्स सुद्धा बाहेर पडली व चंद्रावर उड्या मारू लागली. SLIM लँडरला असलेल्या कॅमेऱ्याने Facial Recognition सॉफ्टवेअरमार्फत तेथील खड्डेय जागेचा अभ्यास करत होती. काही काळाने कळले की जपानच्या ह्या एक्झ लँडरने आजवरची सर्वात अचूक अशी सॉफ्ट लँडिंग केली. हे कळल्यावर Japan Aerospace Agency (JAXA) च्या सर्व शास्त्रज्ञांनी व इंजिनीअर्सनी जल्लोष केला. पण हा आनंद जास्त वेळ टिकला नाही. लँडर कडून सिग्नल्स येणं बंद झालं होतं. यानाशी संपर्क करण्याचे अनेक प्रयत्न केले पण काही दिवसांनी कळले की SLIM यानाने लँडिंग एकदम अचूक केली पण ते चंद्रावर 'पालथे' पडले. म्हणजेच खाली डोके वर पाय अशी गत झाली. त्यामुळे सोलार पॅनेल्सला सूर्य प्रकाश मिळण्यात

अडथळा येत होता. यानातील बॅटरी सुद्धा ड्रेन झाली होती. चंद्रावर उड्या मारणाऱ्या त्यांच्या २ रोव्हर्सने (LEV - १ व २) त्याची माहिती व फोटोस दिले. चंद्रावर एकदम accurate सॉफ्ट लँडिंग करणे हा मिशनचा मुख्य हेतू होता आणि JAXA च्या मते हा हेतू बऱ्यापैकी यशस्वी झाला आहे. सोबत चंद्रावर काही वैज्ञानिक प्रयोग

करणे हाही एक हेतू आहे.

खरंतर ह्या मिशन ची सुरुवात २००५ पासून सुरु झाली होती पण अपुरा फंड व अनेक तांत्रिक कारणांमुळे हे मिशन अनेकदा लांबणीवर पडत राहिले. २०१६ साली JAXA ने SLIM लँडर तयार करण्याचे Contract प्रसिद्ध अशा Mitsubishi Electric कंपनीला दिले. भारतात सुद्धा या कंपनीचे अनेक प्रॉडक्ट्स विकले जातात. तसेच दोनपैकी एक रोव्हर एवढ्या कंपनीने बनविले आहे. अगदी खेळण्याच्या आकाराची ही रोव्हर्स आहेत कारण त्यात जपानमधील खेळणे बनवणारी कंपनी सुद्धा ह्या रोव्हर्सच्या निर्मितीमध्ये सहभागी होती.

अजून एक गंमत म्हणजे, एक्झ ला उत्तम नकाशे हे आपल्या चांद्रयान दोनच्या ऑरबायटरने दिले आहेत. ह्याचाच अर्थ असा की जे JAXA च्या ह्या यशामध्ये आपल्या चांद्रयानाचाही अमूल्य वाटा आहे.

SLIMच्या ह्या कोलांटी उडीमुळे हे यान जवळपास १० दिवस निद्रिस्त अवस्थेत होते पण २८ जानेवारीला यानाने JAXA शी संपर्क केला व त्यात संशोधकांनी तात्काळ रिप्लाय दिला. सुरुवातीला त्याचा एक कॅमेरा ऑन झाला व त्याने आजूबाजूच्या परिसराचे फोटोस पाठविले. खडकाळ, रूक्ष अशा जमिनीचे फोटो पाहून तेथील खडकांना नावे सुद्धा दिली. फक्त ती नावे कोणा महापुरुषांची नव्हती तर वेगवेगळ्या प्रकारच्या कुत्र्यांची होती!! Toy Poodle, Shibainu, Bull Dog, St. Bernard अशी ही त्यांची नावे. नुकत्याच सुरु झालेल्या ह्या यानाला जास्त वेळ काम करता आलं नाही कारण चंद्रावर पुन्हा २ आठवड्यांची रात्र अवतरली. सध्या SLIM हे यान Sleep Mode ला गेले आहे.

असे हे मिशन अनेक अर्थाने रोमांचकारी ठरले. २०१५ - २६ ला ISRO व JAXA चे एकत्रित असे LUPEX (LUneae Polar Exploration) मिशन हे यान चंद्राच्या ध्रुवीय भागात उतरणार आहे.

अंबरीश पवार
९६१९१९४६४०

MONEYSMART

वयोगट २९ ते ६० असा सुमारे ३० वर्षांच्या कालावधीचा आता आपण विचार करणार आहोत. नेमक्या ह्याच कालखंडात जीवनात रितसर अर्थप्राप्ती होत राहून उत्तम तऱ्हेचे बचत व गुंतवणूक करणे अपेक्षित आहे व या साठविलेल्या पुंजीवर आपल्या निवृत्तीचा दीर्घकाळ सुखासमाधानात जात असतो. आता हे घडून येण्यासाठी तरुणवयातच योग्य तऱ्हेने अर्थसाक्षर होणे अत्यंत जरूरीचे आहे यास्तव या

आधीच्या लेखात उल्लेख केल्याप्रमाणे त्यासाठी विशेष प्रशिक्षण घेणे व त्या प्रमाणे सातत्याने कृतीशील राहणे आवश्यक आहे. या काळासाठी उपयोगी पडतील अशी काही निरीक्षणे येथे नमूद करणे अगत्याचे होईल मात्र ही निरीक्षणे म्हणजे प्रस्तुत लेखकाची व अथवा संपादकाची मते, सल्ला वा शिफारस समजू नयेत. काही वेचक उल्लेख थोडक्यात खालील प्रमाणे आहेत.

१) जीवन विमा -

सर्वसाधारणपणे या कालखंडाच्या अगदी सुवातीला व्यक्तीचे लग्न होऊन एखादे तरी अपत्य झालेले असते म्हणून जर विमा उतरविलेला नसेल तर तो ताबडतोब घ्यावा. अशी विमा पॉलिसी फक्त 'टर्म इन्शुरन्स' व ऑनलाईन घ्यावी व ती घेताना जेवढे जास्तीत जास्त कव्हर मिळेल तेवढी आपली बदलची समस्त खरीखुरी माहिती इन्शुरन्स कंपनीला द्यावी, ह्याचा पडताळा वयाच्या ३४ व ३९ वर्षां मध्ये पुन्हा घ्यावा व शक्य झाल्यास वाढीव कव्हर मिळत असेल तर नक्की घ्यावे. ह्या सर्व विमा पॉलिसीचे कव्हर टर्म ६० वर्षे वयापर्यंत ठेवावे. हे करताना आपण घेतलेले विशेषतः दीर्घ मुदतीचे गृहकर्ज त्यात पूर्णपणे विचारात नक्की घ्यावे. सदर विमा हप्ते एकरकमी न भरता आगावू वार्षिक न विसरता भरावेत व आपल्या पत्नीचे नामांकन (Nomination) करावे.

२) मेडिकलेम इन्शुरन्स पॉलिसी -

आपली व आपल्या कुटुंबासाठी योग्य व पुरेशा प्रमाणात कव्हर असलेली 'family floater insurance policy' घ्यावी व सदर पॉलिसी घेताना 'Critical Illness' रायडर जरूर घ्यावे.

३) अचल मालमतेमाधील गुंतवणूक -

स्वतः च्या मालकीचे एक तरी राहते घर असावे हा विचार योग्य असला तरी आणखी कर्ज काढून दुसरा / तिसरा फ्लॉट / रो- हाउस/ सेकंड होम घेणे व तो भाड्याने देणे फायदेशीर ठरेल असे नसू शकते. ही गुंतवणूक करीत असताना सोपी वाटते मात्र वेळ प्रसंगी विकताना अनेक कटकटी / अडचणींना तोंड देण्याची तयारी ठेवावी लागते. भाड्याचा ढोबळ परतावा मालमतेच्या मुल्यांकनाच्या सरासरी वार्षिक ३% पेक्षा क्वचितच जास्ती असतो व त्यात मालमतेच्या मुल्यांकनात दर साल सुमारे किमान १० टक्क्यांची भरपडत नसेल तर ह्या

गुंतवणुकीला फार अर्थ राहत नाही. ह्या बाबतीत सर्व हिशेब कागदावर काटेकोरपणे मांडून निर्णय भावनेन न घेता विचारपूर्वकच घेणे उत्तम.

४) सोन्यातील गुंतवणूक -

गेल्या जवळ जवळ ४० वर्षांत सोन्यातील गुंतवणूक सुमारे ५० पटींनी वाढली तर याच कालावधीत शेबाजारातील (सेन्सेक्स) गुंतवणूक सुमारे ७३० पटींनी वाढली यातच सर्व आहे. सोन्या, हिऱ्याचे दागिने हौस म्हणून असणे समजू शकते मात्र ते दीर्घकालीन चांगला परतावा देणारी गुंतवणूक आहे असे समजता येईल का याची शंका येते. ही 'गुंतवणूक' बहुतेक वेळा बँकेतल्या लॉकरचीच धन म्हणून राहते. चांदीची भांडी / वस्तू मात्र रोजच्या वापरात पण घेता येतात मात्र हे सर्व अडचणीच्या काळातसुद्धा क्वचितच विकले जाते. तेव्हा यात किती पैसा अडकवायचा याचा नीट विचार करावा. हिरे माणकासारख्या विकत घेताना मौल्यवान वस्तू विकताना मात्र काय किंमत येते याचा एकदा प्रत्यक्ष अनुभव घेतल्यावर भ्रमनिरास होऊ शकतो.

५) शेअर बाजारातील गुंतवणूक -

गुंतवणूक करून धनवृद्धी करण्यासाठी यापेक्षा दुसरा चांगला मार्ग क्वचितच असेल मात्र अतिलोभ अथवा अती घाबरटपणा व जुगारी प्रवृत्ती हे टाळता आलेच पाहिजे. इंद्रा डे ट्रेडिंग व डेरिव्हेटिव्ह ट्रेडिंग (F&O) यापासून अत्यंत सावध राहावे हे उत्तम कारण यात सातत्याने नफा

मिळवणारे फारच थोडे महाभाग असतात. मात्र खूप नुकसान होण्याची शक्यता अधिक असते. टेकनो-फंडामेंटल अॅनालिसिस योग्य तऱ्हेने उपयोगात आणून Mutual Funds / ETFs / Stocks मध्ये व्यवहार हुशारीने केल्यास दीर्घकाळात समाधानकारक परतावा मिळू शकतो. मात्र परताव्याची रास्त अपेक्षा असणे उत्तम, बाजारातील कोणत्याही टीप वर व्यवहार करण्यापेक्षा स्वतः नीट अभ्यासपूर्वक निर्णय घेणे उत्तम तसेच आपल्या गुंतवणूक पोर्टफोलिओ चे मॉनिटरिंग सतत योग्य कालंतराच्या अवधीने घेत राहणे आवश्यक. आपल्या पार्ल्यातील लोकमान्य सेवा संघातील 'गुंतवणूक मार्गदर्शन केंद्र' कोल्हापूरला 'Kolhapur Investors Association' या बाबतीत मोलाचे कार्य गेली अनेक वर्षे करीत आहे.

'जोडोनिया धन उत्तम वेव्हारे उदास विचारे वेच करी' हा या वयोगटाचा मूलमंत्र असावा.

प्रकाश जोशी

मो. ९९२०३३४७६२

जन्म ऋण

सध्या माणूस आत्मकेंद्रित होत चालला आहे. मुलं मोठी झाली की पालकांची संपत्ती, मालमत्ता किती आहे याचा विचार करताना दिसतात. पालक मात्र यापासून अनभिज्ञ असतात. जेव्हा मुलांना पालकांच्या अस्तित्वापेक्षा त्यांच्या मालमतेचा मोह पडतो तेव्हा काय होतं पालकांनी अशावेळी काय करावे? मुलांमध्ये होणारे बदल कसे ओळखावे? नातेसंबंधाकडे कोणत्या दृष्टीने

पहावे? बदलत्या काळानुसार त्याची पावलं कशी ओळखावी? याच विषयावर आधारित 'जन्मऋण' हा चित्रपट मार्च महिन्यात प्रदर्शित होत आहे.

विशेष म्हणजे आई वडिलांच्या भूमिकेत आहे 'आभाळमाया' या गाजलेल्या मालिकेतील लोकप्रिय जोडी. ती म्हणजे सुकन्या कुलकर्णी मोने आणि मनोज जोशी. श्री गणेश फिल्मस निर्मित आणि श्री अधिकारी ब्रदर्स प्रस्तुत 'जन्मऋण' चित्रपटाच्या लेखिका, निर्माती, दिग्दर्शक आहेत कांचन अधिकारी.

या चित्रपटात सुशांत शेलार, धनंजय मांद्रेकर, तुषार आर.के., अनघा अतुल आणि खास भूमिकेत पाहुणे कलाकार म्हणून हिंदी मालिका - चित्रपट अभिनेते महेश ठाकूर यांनी देखील काम केले आहे. गायिका वैशाली सामंत यांनी या चित्रपटासाठी संगीत दिले आहे. सुदेश भोसले आणि वैशाली सामंत यांनी या चित्रपटातील अतिशय उत्तम गीत गायले आहे. हा चित्रपट एका सत्य घटनेवर आधारित आहे. कोकणच्या निसर्गरम्य वातावरणात चित्रपटाचे चित्रण झाले आहे. डीओपी सुरेश देशमाने यांच्या कॅमेऱ्यातून जन्मऋणचे सौन्दर्य अधिकच खुलले आहे.

मनोरंजन विश्व

अलीबाबा आणि चाळीशीतले चोर

जानेवारी महिन्यापासून विविध विषयांवरचे अनेक मराठी चित्रपट प्रदर्शित होत आहेत.

नितीन वैद्य प्रॉडक्शन्स प्रस्तुत आणि मृदंगंध फिल्म्स एल. एल. पी. निर्मित 'अलीबाबा आणि 'चाळीशी'तले चोर' हा मल्टिस्टार चित्रपट येत्या २९ मार्चला प्रेक्षकांच्या भेटीला येणार आहे. आता चित्रपटाचे पहिले पोस्टर समोर आले आहे. पोस्टर मध्ये कलाकारांच्या चेहऱ्यावरील चित्रविचित्र, प्रशार्थक हावभाव पाहून काहीतरी गडबड असल्याचा अंदाज येतोय. त्यातच लिपास्टिक्चे निशाण ही उत्सुकता अधिक वाढवतेय. यात मुक्ता बर्वे, सुबोध भावे, श्रुती मराठे, उमेश कामत, आनंद इंगळे, मधुरा वेलणकर आणि आनंद इंगळे या नामवंत कलाकारांच्या भूमिका आहेत. खऱ्या अर्थाने हा चित्रपट मल्टीस्टार ठरणार आहे.

आदित्य इंगळे दिग्दर्शित 'अलीबाबा आणि 'चाळीशी'तले चोर' या चित्रपटाचे लेखन विवेक बेळे यांनी केले आहे. नितीन प्रकाश वैद्य, वैशाली विराज लोंढे, निखिल वराडकर आणि संदीप देशपांडे हे चित्रपटाचे निर्माते आहेत.

दिग्दर्शक आदित्य इंगळे म्हणतात, "या चाळीशीतील चोरांनी केलेला गुन्हा जाणून घेण्याची अनेकांना उत्सुकता लागून राहिली असेल. मात्र या गुन्हाची उकल चित्रपट

आल्यावरच होणार आहे. हा एक कौटुंबिक मनोरंजन करणारा चित्रपट आहे. यात विनोद, धमाल, गोंधळ आणि मजा आहे."

गणेश आचवल

९८२१२६८३९९